

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2017. gada 31. janvārī Nr. 1-6/2
Uz 28.12.2016. Nr.1-04/498-pav

**Latvijas Republikas Satversmes tiesas
tiesnesim Kasparam Balodim**
Jura Alunāna ielā 1
Rīgā, LV-1010

Par viedokli lietā Nr. 2016-23-03

Latvijas Republikas tiesībsargs ir saņēmis Latvijas Republikas Satversmes tiesas tiesneša Kaspara Baloža 2016. gada 28. decembra lēmumu, ar kuru tiesībsargs ir atzīts par pieaicināto personu lietā Nr. 2016-23-03 „Par Ministru kabineta 2015. gada 13. oktobra noteikumu Nr. 591 “Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un speciālajās pirmsskolas izglītības grupās un atskaitīti no tām, kā arī pārcelti uz nākamo klasi” 12.1.1. un 60. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam” (turpmāk – Lieta Nr. 2016-23-03). Lēmumā lūgts rakstveidā izteikt viedokli par apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 1. pantam un sniegt atbildes uz septiņiem lietā nozīmīgiem jautājumiem.

Ministru kabineta 2015. gada 13. oktobra noteikumu Nr. 591 “Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un speciālajās pirmsskolas izglītības grupās un atskaitīti no tām, kā arī pārcelti uz nākamo klasi” (turpmāk Noteikumi Nr. 591) 12.1.1. apakšpunkts noteic, ka, uzņemot izglītojamo vispārējās vidējās izglītības programmā, pašvaldības dibināta izglītības iestāde vai valsts augstskolas dibināta vidējās izglītības iestāde nodrošina, ka novada izglītības iestādē (izņemot šo noteikumu 12.1.2. apakšpunktā minēto novadu pilsētas un šo noteikumu 12.1.3. apakšpunktā minētos novadus) izglītojamo skaits 10. klasē ir ne mazāks par 12 vai kopējais izglītojamo skaits 10.–12. klasē ir ne mazāks par 32.

Savukārt Noteikumu Nr. 591 60. punkts nosaka: “2016./2017. un 2017./2018. mācību gadā, uzņemot izglītojamos 10. klasē izglītības ieguvei

klātienē, novada izglītības iestāde (izņemot šo noteikumu 12.1.2. apakšpunktā minētās novadu pilsētas un šo noteikumu 12.1.3. apakšpunktā minētos novadus) ievēro nosacījumu, ka kopējais izglītojamo skaits 10. klasē ir ne mazāks par 10 vai kopējais izglītojamo skaits 10.–12. klasē ir ne mazāks par 27.”

Tiesībsargs sniedz šādu viedokli un juridisko pamatojumu:

1. Vai piekrītat pieteikumā norādītajam, ka apstrīdētās normas aizskar Pieteikuma iesniedzējas tiesības?

„Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 3. pantu “Vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētās pārstāvniecības – domes – un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses.” Tā paša likuma 15. panta 4. punktā noteikta pašvaldības autonomā funkcija “gādāt par iedzīvotāju izglītību (iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā; pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs; organizatoriska un finansiāla palīdzība ārpuskolas mācību un audzināšanas iestādēm un izglītības atbalsta iestādēm u.c.).”

Piekrītu pieteikumā norādītajam, ka apstrīdētās normas aizskar Pieteikuma iesniedzējas tiesības. Apstrīdētās normas aizskar Pieteikuma iesniedzējas tiesības tādējādi, ka tās ierobežo Pieteikuma iesniedzējas tiesības nodrošināt likumā noteikto pašvaldības autonomo funkciju - gādāt par iedzīvotāju izglītību.

2. Vai apstrīdētās normas liedz Pieteikuma iesniedzējai gādāt par tās autonomajā kompetencē nodoto funkciju – nodrošināt iedzīvotāju tiesības iegūt vispārējo vidējo izglītību? Vai var piekrist pieteikumā ietvertajiem apgalvojumiem par to, ka apstrīdētās normas pārkāpj pašvaldības principu?

Apstrīdētās normas neliedz Pieteikuma iesniedzējai gādāt par tās autonomajā kompetencē nodoto funkciju – nodrošināt iedzīvotāju tiesības iegūt vispārējo vidējo izglītību. Apstrīdētās normas Pieteikuma iesniedzējai attiecīgās tiesības pēc būtības neatņem, bet ierobežo Pieteikuma iesniedzējas rīcības brīvību savas autonomās funkcijas izpildē. Pieteikuma iesniedzējai nav izvēles, kādā veidā nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt vidējo izglītību. Pieteikuma iesniedzēja iedzīvotāju tiesības iegūt vidējo izglītību var nodrošināt tikai vienā veidā - slēdzot līgumus ar citām pašvaldībām par piedalīšanos attiecīgās pašvaldības padotībā esošas izglītības iestādes uzturēšanas izdevumu finansēšanā un nodrošinot transportu izglītojamo nokļūšanai izglītības iestādē un atpakaļ dzīvesvietā.

Vēlos vērst uzmanību, ka Izglītības likuma 17. panta otrajā daļā noteiktais pašvaldības pienākums atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai slēgt

līgumu par piedalīšanos citas pašvaldības padotībā esošas izglītības iestādes uzturēšanas izdevumu finansēšanā ir noteikts ar mērķi **nodrošināt bērnam**, kura dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, bet kurš mācās izglītības iestādē, kas atrodas citas pašvaldības administratīvajā teritorijā, **iespēju apmeklēt izglītības iestādi pēc brīvas izvēles**. Regulējuma mērķis ir nodrošināt Izglītības likuma 57. panta 1. punktā noteiktās vecāku (personu, kas realizē aizgādību) tiesības izvēlēties izglītības iestādi, kurā bērns iegūst izglītību, nevis ierobežot pašvaldību tiesības dibināt izglītības iestādes.

1985.gada 15.oktobrī Strasbūrā parakstītās Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk — Harta) preambulā atzīts, ka viens no katras demokrātiskas iekārtas galvenajiem pamatiem ir vietējā vara. Hartas 4. panta piektā daļa noteic, ka gadījumos, kad centrālā vai reģionālā vara deleģē savas pilnvaras vietējām varām, tām, cik iespējams, jāļauj šo pilnvaru realizēšanu brīvi pielāgot vietējiem apstākļiem. Tā paša panta ceturrtā daļa paredz, ka vietējām varām piešķirtās pilnvaras parasti ir pilnīgas un ekskluzīvas. Cita, centrālā vai reģionālā vara, nedrīkst tās apstrīdēt vai ierobežot, izņemot gadījumus, kad tas paredzēts likumā. Tātad pašvaldībai nav absolūta rīcības brīvība savu autonomo funkciju izpildē, centrālā vara var ierobežot pašvaldībai iešķirtās pilnvaras likumā paredzētajos gadījumos. Ja ar apstrīdētajām normām noteiktais ierobežojums ir noteikts ar pienācīgā kārtā pieņemtu likumu, tās nepārkāpj pašvaldības principu.

3. Vai ar apstrīdētajām normām noteiktais ierobežojums ir noteikts ar pienācīgā kārtā pieņemtu likumu, tostarp, vai pirms apstrīdēto normu pieņemšanas ir notikušas konsultācijas ar pašvaldībām?

4. Vai no Vispārējās izglītības likuma 4. panta 18. punkta izriet pilnvarojums Ministru kabinetam izdot apstrīdētās normas?

Saskaņā ar Satversmes 64. pantu likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai Satversmē paredzētajā kārtībā un apjomā. Likumdošana ir likumu pieņemšana, proti, tiesības kādu jautājumu noregulēt ar likumu.¹

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka prasība, lai likumdevējs pats likumdošanas ceļā izšķirtu visus jautājumus, mūsdienu sabiedrības komplicētajos dzīves apstākļos ir kļuvusi grūti īstenojama. Iemesls atkāpei no prasības, ka likumdevējam visi jautājumi pilnībā jāizšķir pašam, ir efektīvāka valsts varas īstenošana, likumdevējam likumdošanas procesā izlemjot tikai svarīgākos jautājumus, bet detalizētākai tiesību normu izstrādāšanai pilnvarojot Ministru kabinetu vai citu valsts institūciju.²

Pilnvarojuma (deleģējuma) nosacījumi vispārīgi ir reglamentēti Ministru kabineta iekārtas likuma 31.pantā. Šā panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka

¹ sk. Satversmes tiesas 2007.gada 9.oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 13.punktu;

² sk. Satversmes tiesas 2007.gada 9.oktobra sprieduma lietā Nr.2007-04-03 15.punktu;

Ministru kabinets var izdot normatīvos aktus - noteikumus, ja likums Ministru kabinetu tam īpaši pilnvaro, turklāt pilnvarojumā jābūt norādītiem noteikumu satura galvenajiem virzieniem.

Tā kā šādu normatīvo aktu izdošana ir pārvaldes darbība, Ministru kabinets vai cita institūcija detalizē likumos ietvertu politisko gribu vai nosaka likumu īstenošanas kārtību. Deleģējošajai normai ir jāidentificē likumdošanas deleģējuma mērķis, saturs un apjoms tik skaidri, lai būtu saprotams, kādus noteikumus valdība var izdot.³

Līdz ar to ir jānoskaidro, vai Ministru kabinets ir ievērojis likumdevēja piešķirto pilnvarojumu.

Pilnvarojuma saturam ir jābūt skaidram, jo tas atklāj pilnvarojuma būtību un jēgu. Nav pieļaujama personas pamattiesību ierobežošana, atsaucoties uz neskaidru vai pārprotamu likumdevēja pilnvarojumu.⁴

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka ar likumdevēja pilnvarojumu izpildvarai jāsaprot ne tikai viena konkrēta, lakoniska tiesību norma, bet paša likuma būtība un mērķi.⁵

Pilnvarojuma apjoms nozīmē to, ciktāl Ministru kabinets var rīkoties, izstrādājot un izdodot tiesību normas.⁶

Uz pilnvarojuma pamata izdoti Ministru kabineta noteikumi veido to normatīvo aktu daļu, kura radusies nevis likumu izstrādes, bet to izpildes ceļā. Šo noteikumu saturu veido galvenokārt procesuālās normas, kas darbojas kā iepriekš likumā noteikto tiesību iedzīvināšanas instruments. Atsevišķos gadījumos Ministru kabineta noteikumu saturu var veidot arī materiālās normas, taču tām jābūt pieņemtām, pamatojoties uz likumdevēja pilnvarojumu.⁷

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka jēdziens „kārtība” nozīmē norises īstenošanas veidu un darbības organizāciju, kā arī pamatā piešķir Ministru kabinetam tiesības noteikumos regulēt attiecīgā jautājuma procesuālo raksturu, proti, izstrādāt noteiktu procedūru. Ministru kabineta noteikumos nevar būt iekļautas tādas materiālās tiesību normas, kas veidotu no pilnvarojošā likuma būtiski atšķirīgas tiesiskās attiecības.⁸

Saeima norādīja, ka normās ietvertais vārds „kārtība” saprotams latviešu valodā vispārpieņemtajā nozīmē. Šis vārds neaizliedzot ietvert noteikumus zināmas

³ sk. Satversmes tiesas 2007.gada 9.oktobra sprieduma lietā Nr.2007-04-03 14. un 17.punktu;

⁴ sk. Satversmes tiesas 2005. gada 21. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-03-0306 10. punktu, 2007. gada 9. oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 20.punktu, 2011.gada 8.aprīļa sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 12.1. punktu;

⁵ sk. Satversmes tiesas 2011.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.2010-40-03 10.4.punktu, 2011.gada 8.aprīļa sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 12.3. punktu;

⁶ sk. Satversmes tiesas 2011.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.2010-40-03 10.punktu, 2011.gada 8.aprīļa sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 13. Punktu;

⁷ sk. Satversmes tiesas 2007.gada 9.oktobra sprieduma lietā Nr.2007-04-03 16.punktu; 2011.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.2010-40-03 10.4. punktu; 2011.gada 8.aprīļa sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 13.1. punktu;

⁸ sk. Satversmes tiesas 2007.gada 9.oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 20.punktu un 2011.gada 6.maija sprieduma lietā Nr.2010-57-03 13.3. punktu; sk. Satversmes tiesas 2012.gada 3.maija sprieduma lietā Nr.2011-14-03 secinājuma daļā 16.1.punktu;

normas, kas nosaka ierobežojumus, jo arī „kārtības norma”, reglamentējot attiecīgo jautājumu, jebkurā gadījumā kaut ko ierobežo. Tomēr katrā konkrētā situācijā esot jāvērtē, vai attiecīgā tiesību norma neparedz patstāvīgu personas tiesību ierobežojumu, par ko faktiski atbilstoši Satversmes 64. pantā noteiktajam varot lemt tikai likumdevējs. Vienlaikus esot jāņem vērā, ka Ministru kabinets, izstrādājot noteikumus, vadās arī no citu likumu normām.⁹

Attiecībā uz Noteikumu Nr. 591 izdošanu Vispārējās izglītības likumā noteiktais pilnvarojums (4. panta 6. un 18. punkts, 26. panta otrā daļa un 52. pants) pilnvaro Ministru kabinetu noteikt:

- 1) kritērijus un kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti internātskolās un speciālajās izglītības iestādēs, un kritērijus, pēc kuriem izvērtē un iesaka
- 2) izglītojamā speciālajām vajadzībām atbilstošu izglītības programmu; (4. panta 6.punkts);
- 3) kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un atskaitīti no tām (izņemot internātskolas un speciālās izglītības iestādes), un obligātās prasības pārcelšanai uz nākamo klasi (4. panta 18. punkts);
- 4) kārtību, kādā izglītojamais uzņem speciālajās pirmsskolas izglītības iestādēs un grupās un atskaita no tām (26. panta otrā daļa);
- 5) kārtību, kādā izglītojamais uzņem speciālajās izglītības iestādēs un atskaita no tām (52. pants).

Vēsturiski pilnvarojošais likums Vispārējās izglītības likuma 4. panta 14. punkts (redakcijā, kas bija spēkā no 12.07.2005. - 30.06.2009.) noteica Ministru kabineta kompetenci noteikt izglītojamo skaitu pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs: “Ministru kabinets nosaka minimāli un maksimāli pieļaujamo izglītojamo skaitu klasē valsts un pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un pirmsskolas izglītības iestādes grupās (arī speciālās izglītības iestādēs, sociālās un pedagoģiskās korekcijas klasēs).” Atbilstoši deleģējumam Ministru kabinets bija izdevis 2005.gada 27.septembra noteikumus Nr. 735 “Noteikumi par minimālo un maksimālo izglītojamo skaitu valsts un pašvaldību vispārējās izglītības iestādes klasēs, pirmsskolas izglītības iestādes grupās, speciālās izglītības iestādēs un sociālās un pedagoģiskās korekcijas klasēs” (spēkā līdz 30.06.2009.).

Ar 16.06.2009. likumu Grozījumi Vispārējās izglītības likumā Vispārējās izglītības likuma 4. panta 14. punkts tika izslēgts. Likumprojekta “Grozījumi Vispārējās izglītības likumā” anotācijas 3. punktā “Normatīvā akta projekta būtība” norādīts: “Tiek izslēgts deleģējums Ministru kabinetam noteikt pieļaujamo izglītojamo skaitu klasē valsts un pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un pirmsskolas izglītības iestādes grupās, deleģējot to pilsētu un novadu pašvaldībām atbilstoši

⁹ sk. Satversmes tiesas 2007.gada 9.oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 Saeimas skaidrojumu;

principam „nauda seko skolēnam”.” Tātad likumdevēja tiešā veidā izteiktā griba bija pieļaujama izglītojamo skaita klasē noteikšanu deleģēt pašvaldībām.

Turklāt laikā, kad spēkā bija Ministru kabineta noteiktais regulējums par minimālo un maksimālo izglītojamo skaitu pašvaldību vispārējās izglītības iestādes klasēs (2005. gada 27. septembra noteikumi Nr. 735), pašvaldībām bija noteikta rīcības brīvība - ja objektīvu apstākļu dēļ pašvaldības dibinātā izglītības iestāde šos noteikumus nevarēja ievērot, pašvaldība bija tiesīga izglītojamo skaitu klasē palielināt vai samazināt, saskaņojot ar Izglītības un zinātnes ministriju, kas katrā individuālā gadījumā pieņēma lēmumu. Turpretim apstrīdētās normas ir imperatīvas – tās pilnībā liedz pašvaldībai šo pilnvaru (gādāt par iedzīvotāju izglītību) realizēšanas veidu pielāgot vietējiem apstākļiem, tādējādi radot Pieteikuma iesniedzējai nelabvēlīgas sekas.

Vispārējās izglītības likuma 4. panta 18. punkts vēsturiskajā redakcijā (spēkā no 12.07.2005.līdz 02.08.2011.) noteica: “Ministru kabinets nosaka obligātās prasības izglītojamo uzņemšanai un pārceļšanai nākamajā klasē vispārējās izglītības iestādēs (izņemot internātskolas un speciālās izglītības iestādes).”

Vispārējās izglītības likuma 4. panta 18. punkts spēkā esošajā redakcijā: “Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un atskaitīti no tām (izņemot internātskolas un speciālās izglītības iestādes), un obligātās prasības pārceļšanai uz nākamo klasi” tika izteikts ar 01.07.2011. grozījumiem Vispārējās izglītības likumā, kas stājās spēkā 03.08.2011. Likumprojekta “Grozījumi Vispārējās izglītības likumā” anotācijā norādīts: “Normatīvajos aktos nav noteikta kārtība un kritēriji, kā īpašos gadījumos veicama izglītojamo atskaitīšana no izglītības iestādes vispārējās vidējās izglītības pakāpē, piemēram, gadījumos kad izglītojamais, kurš ir pārsniedzis obligāto izglītības vecumu, nepilda Izglītības likumā noteiktos izglītojamā pienākumus vispārējās vidējās izglītības programmas apguvē, nemācās, neapmeklē izglītības iestādi, neievēro izglītības iestādes nolikumu un iekšējās kārtības noteikumus, apdraud savu un citu personu veselību, drošību un dzīvību, u.tml. Bez tam esošā 4.panta 18.punkta redakcija rada nemitīgus pārpratumus, jo obligātās prasības izglītojamo pārceļšanai nākamajā klasē netiek attiecinātas uz internātskolām un speciālajām izglītības iestādēm, kaut gan izņēmums attiecas tikai uz uzņemšanas kārtību.”

Secināms, ka likumdevējs, deleģējot pilnvaras Ministru kabinetam noteikt kārtību obligāto prasību viet, ir vēlējies precizēt regulējumu un attiecināt to arī uz izglītojamo atskaitīšanu no izglītības iestādes.

Vispārējās izglītības likuma 4. panta 18. punktā noteiktais deleģējums neietver likumdevēja gribu pilnvarot Ministru kabinetam izdot apstrīdētās normas attiecībā uz izglītojamo skaitu klasē. Ministru kabinets noteikumos ir iekļāvis tādas

tiesību normas, kas veido no pilnvarojošā likuma būtiski atšķirīgas tiesiskās attiecības. Līdz ar to ar apstrīdētajām normām noteiktais ierobežojums nav noteikts ar pienācīgā kārtā pieņemtu likumu un tās pārkāpj pašvaldības principu.

5. Kāds ir apstrīdēto normu leģitīmais mērķis?

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 591 anotācijā pieejamo informāciju apstrīdētajām normām ir divi leģitīmie mērķi: kvalitatīvas izglītības nodrošināšana atbilstoši valsts politikas plānošanas dokumentiem un resursu efektīva izmantošana.

Anotācijā ir atsauce uz Izglītības attīstības pamatnostādņem. Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014.-2020. gadam ir noteikts izglītības attīstības politikas virsmērķis – tā ir kvalitatīva un iekļaujoša izglītība personības attīstībai, cilvēku labklājībai un ilgtspējīgai valsts izaugsmei. Lai to sasniegtu, plānots, ka “vispārējā vidējā izglītība (10.-12.klase) - pamatā koncentrēta reģionālas nozīmes pilsētās un novadu centros.”¹⁰

Anotācijā norādīts, ka “pastāv risks šajās lauku izglītības iestādēs ienākošajiem vidusskolēniem iegūt zemākas kvalitātes izglītību, salīdzinot ar to, ko var iegūt izglītības iestādēs, piem., novadu pilsētās, kur koncentrēts kvalitatīvs pedagoģiskais resurss un nodrošināta materiāltehniskā bāze konkurētspējīgas vispārējās vidējās izglītības ieguvei.”

Tātad saskaņā ar anotācijā norādīto priekšnoteikums kvalitatīvai izglītībai ir kvalitatīvs pedagoģiskais resurss un nodrošināta materiāltehniskā bāze. No anotācijas neizriet, ka priekšnoteikums kvalitatīvai izglītībai ir noteikts skolēnu skaits klasē vai klašu grupā.

Anotācijā norādīts: “Izglītības un zinātnes ministrijas Pedagogu darba samaksas modeļa izstrādes darba grupa jau 2014.gadā ir rosinājusi 10.klases atvēršanai noteikt aprēķinos pamatotu minimālo skolēnu skaitu, kas nepieciešams, lai ar pieejamajiem resursiem nodrošinātu kvalitatīvas izglītības ieguves iespējas.” Apstrīdētajās normās noteiktais minimālais skolēnu skaits ir “aprēķinos pamatots”, nevis pamatots ar izglītības kvalitātes monitoringa rezultātu analīzi, pedagoģijas atziņām un pētījumiem par to, cik lielā grupā bērni efektīvāk sasniedz augstus mācību rezultātus. Līdz ar to secināms, ka mērķis nodrošināt izglītības kvalitāti ir pakārtots mērķim efektīvi izmantot pieejamos finanšu resursus.

Uz to, ka apstrīdēto normu primārais mērķis ir finanšu resursu efektīva izmantošana, tieši ir norādīts anotācijā: “Tādējādi ieviestais tiesiskais regulējums nodrošinās kvalitatīvas vispārējās vidējās izglītības ieguves nodrošināšanai optimālam izglītojamo skaitam pieejamo finanšu resursu ietvaros.”

Netieši uz to norāda arī Anotācijas II daļā “Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu” ietvertās

¹⁰Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam, I Izaicinājumi un risināmās problēmas, <http://likumi.lv/doc.php?id=266406>

informācijas apjoms. Attiecībā uz sabiedrību (bērniem un jauniešiem) 1. punktā “Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt” ir viens teikums, kurā norādīts, uz cik iestādēm regulējums attieksies: “823 vispārējās izglītības iestādes un tajās nodarbinātie pedagogi, kā arī izglītojamie.” Apstrīdēto normu ietekme uz bērniem un jauniešiem nav norādīta.

6. Vai apstrīdētās normas šo mērķi sasniedz? Vai piekrītat pieteikumā norādītajam, ka Ministru kabinets, pieņemot apstrīdētās normas, ir vēlējies ietaupīt valsts budžeta līdzekļus, nevis nodrošināt kvalitatīvu izglītību?

Apstrīdētās normas attiecībā uz izglītības kvalitāti mērķi nerasniedz, jo izglītības kvalitātei nav tieša cēloniska sakara ar minimālo skolēnu skaitu klasē. Tieši pretēji - izglītības kvalitātes uzlabošanas nolūkā varētu būt noteikts maksimālais skolēnu skaits klasē.

Pieteikumā norādītajam, ka Ministru kabinets, pieņemot apstrīdētās normas, ir vēlējies ietaupīt valsts budžeta līdzekļus, nevis nodrošināt kvalitatīvu izglītību, piekrītu tiktāl, ka budžeta līdzekļu efektīva izmantošana ir bijis galvenais apsvērums. Izglītības kvalitātes nodrošināšana ir pakārtots mērķis.

7. Vai mērķi uzlabot izglītības kvalitāti varētu sasniegt, paredzot iespēju pašvaldībām patstāvīgi vai uz laiku līdzfinansēt vidējās izglītības iegūšanu to administratīvajās teritorijās esošajās skolās?

Mērķi uzlabot izglītības kvalitāti varētu sasniegt, paredzot iespēju pašvaldībām patstāvīgi vai uz laiku līdzfinansēt vidējās izglītības iegūšanu to administratīvajās teritorijās esošajās skolās, ja tiek nodrošināts kvalitatīvs pedagoģiskais resurss un nodrošināta materiāltehniskā bāze.

Ar cieņu

tiesībsargs

J.Jansons